

SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY
na rok szkolny 2022/2023

ZESPÓŁ SZKÓŁ EKONOMICZNYCH
im. Marii Dąbrowskiej
w Międzyrzecu Podlaskim

„Nie zawsze możemy kształtować
lepszą przyszłość dla naszych dzieci,
ale zawsze powinniśmy kształtować
nasze dzieci dla czekającej je przyszłości”

Franklin Roosevelt

I. WSTĘP

Rodzice są pierwszymi wychowawcami swojego dziecka.

Stanowią wzorzec zachowań do naśladowania, otaczają je miłością, zrozumieniem, akceptacją, które stymulują osiągnięcia rozwojowe.

Nauczyciele wspomagają wszechstronny i harmonijny rozwój swojego wychowanka, zapewniają bezpieczeństwo, rozwijają umiejętność myślenia, dokonywania emocjonalnej ewaluacji i samodzielnego podejmowania decyzji jak również odpowiedzialności za siebie i drugiego człowieka wg. uznawanych wartości i norm społecznych.

Wychowanie i Profilaktyka

Wychowanie ma na celu wspomaganie człowieka w rozwoju, ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, psychicznej, społecznej i duchowej, wzmacnianej i uzupełnianej przez działania z zakresu profilaktyki problemów młodzieży.

Osiągnięcie dojrzałości w czterech sferach możliwe jest dzięki rozwojowi kompetencji osobistych i społecznych uczniów, ukierunkowanych na:

- samoświadomość – budowanie akceptacji siebie, osiąganie spójności myślenia i działania łączonych z kształtowaniem poczucia autonomii, tworzenie pozytywnego obrazu tożsamości w wymiarze osobistym, społecznym i kulturowym oraz poczucia własnej godności;
- sprawczość – wyznaczanie realnych celów i ich osiągnięcie dzięki własnej aktywności, pozytywne nastawienie do życia, motywacja do działania, kształtowanie umiejętności planowania i podejmowania decyzji oraz konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, planowanie własnego rozwoju, rozwijanie poczucia celowości działania;
- relacyjność – budowanie i podtrzymywanie pozytywnych relacji z ludźmi, rozumienie uczuć innych, sposobów myślenia i działań umożliwiających osiągnięcie pożądaných społecznie celów, promowanie prospołecznych wartości, aktywne uczestnictwo w życiu społecznym, w tym jego formach instytucjonalnych i pozainstytucjonalnych, włączanie się do działania na rzecz społeczności, promowanie pozytywnych wzorców osobowych, budowanie prospołecznych relacji rówieśniczych;
- otwartość – zdolność do sprawiedliwej, etycznej oceny i reagowania, umiejętność otwartego i jednoznacznego wyrażania swoich potrzeb, uczuć i opinii z zachowaniem szacunku do siebie oraz innych osób, kształtowanie postaw asertywnych, rozwijanie poczucia empatii, wrażliwości, szacunku dla odmienności;

•kreatywność – kształtowanie twórczego podejścia do rozwiązywania problemów dzięki umiejętnościom: wyjścia poza schematyczność myślenia i działania, znajdowania nowych sposobów rozwiązywania problemów, odkrywania indywidualnych zdolności umożliwiających sprostanie wyzwaniom, także poprzez podejmowanie działań na rzecz twórczego rozwoju w formie współpracy z instytucjami kultury, rozwój aktywności fizycznej, rozwój sfery psychicznej, w tym duchowej, społecznej, aksjologicznej.

Profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posilkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny szkoły dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego i obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym.

Pragniemy, aby nasza szkoła była bezpieczna, panował w niej klimat sprzyjający pracy uczniów i nauczycieli. Dążymy do tego, aby nasi uczniowie byli, odpowiedzialni, komunikatywni, kreatywni i empatyczni, aby panowało poczucie przynależności do społeczności szkolnej, którą łączą więzi koleżeństwa, przyjaźni i szacunek do drugiego człowieka.

Niniejszy Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami przedmiotów, pedagogiem, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

II. PODSTAWY PRAWNE SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

- Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych;
- Konwencja o Prawach Dziecka uchwalona przez Zgromadzenie Ogólne ONZ 20 listopada 1989 r. (Dz. U. Nr 120 z 1991 r. poz. 526);
- Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, z późn. zm.) kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023;
- Ustawa o systemie oświaty z dnia 7.09.1991 r. (Dz. U. z 2016 r. poz.1943,, 1954, 1985 i 2169, z 2017 r. poz. 60, 949 i 1292)-art.54 ust.2 pkt 1 (Dz. U. z 2022 r. poz. 2230);
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej 2 kwietnia 1997 r. art.48 ust. 1, art. 54 ust. 3-4, art. 70 ust. 1;
- Program polityki prorodzinnej państwa z dnia 03.11.1999 r.;
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 276 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Rezolucja Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 sierpnia 1997 r. w sprawie opracowania rządowego programu zapobiegania i eliminowania zjawiska wykorzystywania seksualnego nieletnich (Monitor Polski nr 50 poz. 476).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023.

- Statut szkoły.

III. CEL PRACY ZESPOŁU SZKÓŁ EKONOMICZNYCH IM. MARII DĄBROWSKIEJ W MIĘDZYRZECU PODLASKIM.

Misja Szkoły

Szkoła jest miejscem wspomagania wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia, jesteśmy po to, aby przygotować uczniów do uzyskania kwalifikacji zawodowych, jest miejscem pielęgnowania podstawowych i ponadczasowych wartości, przygotowuje do pełnienia różnych ról społecznych oraz autonomicznego (na miarę ich możliwości rozwojowych) i aktywnego dorosłego życia. Chcemy stworzyć przyjazną szkołę na najwyższym poziomie, poprzez zaangażowanie uczniów, nauczycieli i rodziców.

Wizja Szkoły

Szkoła stwarza optymalne warunki wszechstronnego rozwoju. Łącząc wymagania w zakresie nauki i dyscypliny z życzliwym traktowaniem ucznia – dobrze przygotowuje do odpowiedzialnego funkcjonowania w różnych obszarach życia społecznego.

1. Absolwent szkoły:

Celem naszych działań wychowawczo-profilaktycznych jest wychowanie absolwenta, który:

- zna historię swojej szkoły, życie i działalność jej patrona oraz identyfikuje się z jego ideami-wzorem wielkiego człowieka i Polaka;
- rozumie doniosłość tradycji i współczesnych osiągnięć szkoły i czci symbole szkoły;
- jest dobrym obywatelem, świadomym swych praw i obowiązków, posiadający godność, poczucie własnej wartości, szanujący prawa innych
- jest dobrze przygotowany do przystąpienia do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe oraz egzaminu maturalnego;
- potrafi samodzielnie i krytycznie myśleć oraz sprawnie działać, rozwijać swoje talenty i zainteresowania (na miarę własnych możliwości rozwojowych);
- jest przygotowany do pracy i życia w warunkach współczesnego świata;
- ceni tradycyjne wartości moralne i patriotyczne, jest zintegrowany ze swoim krajem, Europą i światem;

2. Nauczyciele oddziałują wychowawczo na uczniów, odpowiadają za ich życie, zdrowie, i bezpieczeństwo. Są dobrymi dydaktykami i wychowawcami, stale doskonalą swoje umiejętności, są zaangażowani w pracę na rzecz rozwoju ucznia i szkoły, stosują nowoczesne metody kształcenia i wychowania, doskonalą i rozwijają swoje umiejętności. Są zaangażowani w pracę na rzecz rozwoju ucznia i szkoły, stosują nowoczesne metody kształcenia oraz inspirują uczniów do twórczych poszukiwań i dążą do ich wszechstronnego rozwoju.
3. Rodzice są najważniejszymi partnerami szkoły, współpracują z nauczycielami, ustalając kierunki oddziaływań wychowawczo – edukacyjnych i konsultując z nimi sposoby rozwiązywania problemów ucznia respektując wyznawane przez rodzinę wartości. Szkoła stanowi atrakcyjne miejsce pracy dla uczniów, nauczycieli i innych pracowników – jest dobrze wyposażona, zorganizowana, bezpieczna.
4. Szkoła cieszy się powszechną akceptacją i uznaniem, ma własny klimat i tradycję.
5. Wszyscy członkowie społeczności szkolnej – nauczyciele, uczniowie, rodzice uczniów, pracownicy administracji i obsługi – identyfikują się ze szkołą, czują się współodpowiedzialni za realizację celów i zadań oraz efekty jej pracy.

Współpraca ze środowiskiem lokalnym.

Pomoc w oddziaływaniach wychowawczych i profilaktycznych:

- Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Międzyrzecu Podlaskim;
- Sąd Rejonowy Wydział Rodziny i Nieletnich w Radzynie Podlaskim;
- Miejska Komenda Policji;
- Miejski oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Urząd Miejski-wydział edukacji.

Inne instytucje współpracujące ze szkołą (poradnie specjalistyczne, stowarzyszenia i instytucje wspierające działania ekologiczne i promujące zdrowy styl życia).

Obecnie w Zespole Szkół Ekonomicznych uczęszcza młodzież z Międzyrzecza i okolic z różnych środowisk wychowawczych. Niektóre z nich potrzebują opieki specjalistycznej (psychologiczno-pedagogicznej), inne ukierunkowania w rozwijaniu zdolności, a wszystkie pragną akceptacji i poczucia bezpieczeństwa.

Celem działalności Szkoły jest doprowadzenie do tego, aby uczniowie poprzez wiedzę, umiejętności i postawy społeczne zdobyte w procesie dydaktyczno-wychowawczym byli przygotowani do życia w warunkach współczesnego świata.

Uważamy, że najlepsze efekty osiągniemy poprzez integrację środowiska Nauczycieli- Uczniów- Rodziców. Współpraca pozwoli nam na kompleksowe działania i wpłynie na zwiększenie poczucia bezpieczeństwa.

Elementem niezbędnym i kluczowym w budowaniu Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły było ustalenie wartości najważniejszych dla naszej społeczności szkolnej. Wartości jakimi się kierujemy to: szacunek, uczciwość, zrozumienie, poczucie własnej godności i tolerancja. W pracy odwołujemy się do tradycji szkoły, a naszą dewizą jest życzliwość i otwartość.

IV. SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY

Uczeń kończący naszą szkołę dobrze funkcjonuje w swoim środowisku, w domu i w szkole. Jest pogodny, ma pozytywny, choć nie bezkrytyczny stosunek do otaczającej go rzeczywistości. Posiada umiejętność efektywnego komunikowania, współpracy oraz kontrolowania własnych emocji. Jest świadomy dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy, świata. Dbą o swoje zdrowie i sprawność fizyczną. Traktuje zdobywanie wiedzy jako podstawę własnego rozwoju. Działania zawarte w programie wychowawczo – profilaktycznym zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, który niezależnie od indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i talentów będzie wyposażony w zespół cech uniwersalnych, warunkujących właściwe funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Absolwent jest:

- dobrym obywatelem, świadomym swych praw i obowiązków, posiadającym godność, poczucie własnej wartości, szanującym prawa innych;

- człowiekiem aktywnym , ciekawym świata i wiedzy, ma różnorodne zainteresowania, chętnie gromadzi różne wiadomości; Ma poczucie rzetelnego przygotowania do wybranego zawodu;
- człowiekiem uczciwym, kulturalnym, zdyscyplinowanym, obowiązkowym, tolerancyjnym i odpowiedzialnym, odróżniającym dobro od zła, kierującym się zasadami moralnymi; Umie zachować się z godnością i honorem.
- Osobą, która dostrzega potrzeby innych, umie nieść pomoc potrzebującym.
- człowiekiem dbającym o własny rozwój duchowy, wrażliwym na piękno, szanującym dorobek ludzkości w dziedzinie kultury i sztuki;
- człowiekiem dbającym o zdrowie i kondycję fizyczną oraz świadomym ich zależności od stanu środowiska naturalnego.
- człowiekiem, który umie samodzielnie i krytycznie myśleć, potrafi oprzeć się presji rówieśników, mody oraz negatywnym zachowaniom i nałogom. Zna i pokonuje swoje słabości i lęki, potrafi zmierzyć się z nimi i rozwiązać trudny problem.
- osobą, która umie zaprezentować i obronić swoje zdanie, szanując tych, którzy mają odmienne poglądy. Umie rozwiązać problemy w sposób twórczy.
- osobą, która potrafi korzystać z różnych źródeł informacji, posługuje się komputerem.
- otwarty na innowacje organizacyjno – techniczne i technologiczne, umie rzetelnie pracować, jest zaradny i odpowiedzialny, zna zasady etyki zawodowej, świadomie stosuje przepisy bhp i p.poż;
- człowiekiem, który umie odnaleźć się na rynku pracy, jest komunikatywny, przedsiębiorczy, kompetentny, jest dobrze przygotowany do pracy w wyuczonym zawodzie i potrafi dostosować się do zmieniających się wymagań rynku pracy.

Przy opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły uwzględniono:

- Obowiązujące akty prawne;
- Dotychczasowe doświadczenia szkoły;
- Zebrane od rodziców, uczniów i nauczycieli propozycje dotyczące głównych problemów wychowawczych i profilaktycznych szkole i środowisku;
- Przeprowadzenie badania na temat sytuacji wychowawczej, zagrożeń uzależnieniami w szkole i środowisku;
- Przewidywane zmiany w szkole, środowisku i kraju, mogące mieć wpływ na proces wychowania.

V. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

1. Upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych wśród młodzieży.
2. Rozwijanie kompetencji kluczowych młodzieży.
3. Kształtowanie postaw obywatelskich, poszanowania, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, poszanowania dla innych kultur, wyznań, tradycji oraz zapobieganie wszelkim przejawom dyskryminacji.
4. Wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej i przywiązania do tradycji narodowych.
5. Przygotowanie i zachęcanie do podejmowania działań związanych z miejscami ważnymi dla pamięci narodowej, najważniejszymi świętami narodowymi oraz upamiętnianie postaci wydarzeń z przeszłości.
6. Kształtowanie kompetencji międzykulturowych – wychowanie w duchu tolerancji, empatii i szacunku dla drugiego człowieka, zapobieganie przejawom dyskryminacji i agresji.
7. Kształtowanie postawy szacunku dla środowiska przyrodniczego, w tym upowszechnienie wiedzy o zasadach zrównoważonego rozwoju, motywowanie do działań na rzecz ochrony środowiska oraz rozwijanie zainteresowań ekologią.
8. Wspieranie bezpieczeństwa systemu oświaty, w tym bezpieczeństwa uczniów i wszystkich pracowników szkoły.
9. Kształtowanie postaw prozdrowotnych młodzieży.

Zakładamy, że w wyniku systematycznego, tożsamego i spójnego oddziaływania wychowawczo-profilaktycznego uda się nam przygotować uczniów do zgodnego współżycia z ludźmi. Będziemy dążyć do tego, żeby nasi wychowankowie byli: uczciwi, wiarygodni, odpowiedzialni, wytrwali, wrażliwi na krzywdę innych, kreatywni, przedsiębiorczy, aby nie stosowali przemocy słownej, fizycznej i psychicznej, mieli wysoką kulturę osobistą i gotowość do uczestnictwa w kulturze. Ważne jest też, aby uczniowie przestrzegali zasad zdrowego stylu życia, nie ulegali nałogom, kształtowali postawy obywatelskie, postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji, pogłębiali świadomość ekologiczną, poznawali dziedzictwo kulturowe naszego narodu, Europy i świata i rozwijali swoje zainteresowania i pasje.

VI. CELE WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI

1. Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków. Zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia.
2. Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Wdrażanie do życia w społeczności szkolnej i w grupie rówieśniczej. Kształtowanie postaw, respektowanie norm społecznych i wychowanie do wartości.
3. Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, upowszechnianie czytelnictwa, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie. Zapobieganie zachowaniom agresywnym.
4. Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie ekologicznego stylu życia. Motywowanie do zdrowego stylu życia.
5. Wspomaganie w miarę posiadanych zasobów, wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia, z uwzględnieniem jego indywidualnej sytuacji. Zapewnienie mu bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego. Wspieranie ucznia w procesie nabywania wiedzy, sprawności, postaw i nawyków, które zapewniają mu przygotowanie do racjonalnego i godnego życia oraz kontynuacji nauki.

VII. ZADANIA WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE I FORMY REALIZACJI

1. KSZTAŁTOWANIE POZYTYWNYCH POSTAW SPOŁECZNYCH I PROMOWANIE BEZPIECZNYCH ZACHOWAŃ

Lp .	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposoby realizacji
I.	Przygotowanie uczniów do świadomego, aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym	1.Rozwijanie samorządności uczniów. Uczenie zasad demokracji oraz kształtowanie umiejętności bycia członkiem zespołu klasowego. 2.Rozwijanie tolerancji wobec wszystkich ludzi. Kształtowanie właściwych postaw w stosunku do osób potrzebujących pomocy (np. uchodźców, odmiennych kulturowo, osób z niepełnosprawnościami). 3.Poznanie i respektowanie praw obowiązków ucznia. 4.Rozwijanie zainteresowań uczniów, rozbudzanie pasji. 5.Udział uczniów w konkursach, olimpiadach, zawodach sportowych i innych formach prezentacji własnych umiejętności i wiedzy. 6.Kształtowanie umiejętności wykorzystywania technologii informacyjnej. 7.Uczestnictwo uczniów w organizacji uroczystości szkolnych, imprez, w akcjach charytatywnych, pomocowych organizowanych przez szkołę. 8.Organizowanie czasu wolnego. Upowszechnianie czytelnictwa, zachęcanie do aktywności pozalekcyjnej uczniów.	Udział w pracach Samorządu Szkolnego i klasowego. Udział uczniów w procesie planowania pracy klasy, szkoły. Reprezentowanie szkoły w czasie uroczystości lokalnych. Zapraszanie do szkoły osób szczególnie zasłużonych, integrowanie uczniów z osobami z niepełnosprawnością, odmiennych kulturowo, potrzebującym pomocy. Statut Szkoły, regulaminy bezpieczeństwa. Udział w kole teatralnym, zespole muzycznym, radiowęźle szkolnym. Realizacja projektów przedmiotowych, szkolnych, pozaszkolnych. Udział w konkursach i olimpiadach szkolnych i pozaszkolnych. Prezentacja wyników podczas uroczystości szkolnych, dokumentowanie w formie zdjęć, informacji na stronie szkoły oraz gazetek szkolnych. Imprezy integracyjne, uroczystości szkolne, wyjazdy klasowe, akcje: Szlachetna paczka, kiermasze charytatywne, zbiórki na rzecz potrzebujących itp. Konkursy czytelnicze, recytatorskie, „Narodowe czytanie”, Spotkania z osobami ze świata kultury (w miarę możliwości), podkreślanie znaczenia twórczych postaw oraz działalności dodatkowej na rzecz środowiska lokalnego i szkoły.

II.	Dążenie do uzyskania wysokiego poziomu kultury osobistej	Budowanie systemu wartości , przygotowanie do rozpoznawania podstawowych wartości. Wpajanie szacunku i tolerancji do odmiennych poglądów ludzi, religii, pozbywanie się uprzedzeń. Wdrażanie do uważnego słuchania, prowadzenia konstruktywnych rozmów, zawierania kompromisów. Kształtowanie prawidłowej reakcji w sytuacjach konfliktowych. Wzmacnianie pozytywnych postaw (postawy prospołeczne i konstruktywna komunikacja). Egzekwowanie właściwego zachowania uczniów wobec osób dorosłych oraz rówieśników. Zwracanie uwagi na kulturę osobistą, w tym kulturę języka. Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne słowa i czyny. Praca na rzecz innej osoby, klasy, szkoły. Promowanie uczniów za pracę na rzecz szkoły, środowiska . Kształtowanie w uczniach konieczności poszanowania cudzych dóbr materialnych i osobistych oraz dbania o mienie szkoły. Uświadamianie młodzieży, że każdy może popełnić błąd. Przyznanie się i poprawa jest drogą do bycia lepszym człowiekiem.	Udział w akcjach charytatywnych, wolontariacie. Lekcje z wychowawcą, nauczycielami, pedagogiem, ukazujące wzorce osobowe, właściwe zachowania i postawy w życiu codziennym, literaturze, historii, współczesności. Prowadzenie lekcji z komunikacji interpersonalnej, ukazywanie czym jest konflikt. Promocja rozwiązywania konfliktów i sporów rówieśniczych drogą bez przemocy. Ukazanie różnych sposobów rozwiązywania sytuacji konfliktowych (mediacje). Percepcja wartościowych filmów, sztuk teatralnych, wystaw. Lekcje wychowawcze, pogadanki, apele szkolne. Nagradzanie uczniów na forum szkoły. Działania mające na celu wykazanie troski o wygląd sal, otoczenia szkoły. Konkurs-najpiękniejsza klasa, pokój w internacie ZSE. Omawianie z uczniami prawidłowego postępowania w trudnych sytuacjach.
-----	--	---	--

III.	Rozwijanie zachowań asertywnych i empatycznych	1. Ćwiczenie prawidłowych postaw i zachowań uczniów w grupie rówieśniczej: uczeń umie uszanować zdanie innych oraz potrafi bronić własnego zdania; uczeń umie powiedzieć <i>nie</i> na niewłaściwe propozycje, dokonuje trafego wyboru. 2. Rozwijanie umiejętności słuchania i zabierania głosu. 3. Przeciwdziałanie przejawom niedostosowania społecznego. Przekazanie wiedzy na temat szkodliwego działania używek, narkotyków, również negatywnego oddziaływania nieodpowiedniego towarzystwa.	Stawianie uczniów w hipotetycznych sytuacjach wymagających zajęcia określonego stanowiska, pogadanki na lekcjach, prelekcje specjalistów. Realizacja programów profilaktycznych, opieka pedagoga, współpraca z PPP, Sądem dla nieletnich, Komendą Policji itp.
IV.	Integracja działań wychowawczo-profilaktycz. szkoły i rodziców	1. Zapoznanie rodziców z programem wychowawczo-profilaktycznym oraz innymi prawnymi aktami Szkoły. 2. Dokładne precyzowanie wymagań stawianych uczniom, dotyczących pożądanых przez Szkołę zachowań, które zapewnią utrzymanie ładu społecznego i bezpieczeństwa uczniów. Egzekwowanie powyższych wymagań. 3. Uwzględnienie na zebraniach z rodzicami tematów z zakresu wychowania, adekwatnych do problemów klasowych. 4. Badanie opinii rodziców odnośnie: • Skuteczności realizowanych zadań edukacyjnych i wychowawczych; • Przedmiotowych wymagań edukacyjnych i zasad oceniania.	Na spotkaniach rodziców z wychowawcami klas. Działania pracowników szkoły mające na celu bezpieczeństwo uczniów: dyżury nauczycieli, opracowywanie procedur i reagowanie w sytuacjach trudnych. W formie ankiet lub wyrażania opinii na zebraniach klasowych.

		5. Włączenie rodziców do pracy przy realizacji zamierzeń wychowawczych: • Udział rodziców w tworzeniu Programu Wychowawczo-Profilaktycznego, Statutu Szkoły. • Udział w uroczystościach i imprezach szkolnych, klasowych. • Współpraca z rodzicami w planowaniu działań wychowawczych oraz rozwiązywaniu problemów dziecka. Udział w drobnych remontach/ dostosowaniu warunków szkolnych dla osób z niepełnosprawnością. 6. Przekazanie rodzicom informacji na temat praw i obowiązków ucznia. 7. Przekazywanie rodzicom informacji na temat metod oddziaływań wychowawczych. Uświadomienie szkodliwości nadopiekuńczej postawy, liberalnego wychowania itp. 7. Uczestnictwo rodziców z spotkaniach otwartych oraz w godzinach do dyspozycji nauczyciela. Wyróżnianie rodziców i uczniów za wzorową postawę ucznia, wynikach w nauce.	Wychowawcy klas konsultują z rodzicami ich oczekiwania odnośnie pracy wychowawczej profilaktycznej. Współpraca z Radą Rodziców. Konsultacje z rodzicami. Wywiadówki, tablica informacyjna, dziennik elektroniczny, przekazywanie informacji przez wychowawców. Prelekcje specjalistów, szkolenia on-line. Wręczenie rodzicom podziękowań za pracę i osiągnięcia ich dzieci.
V.	Rozwijanie kompetencji kluczowych.	1. Stosowanie metod nauczania sprzyjające rozwojowi kompetencji kluczowych u uczniów.	Rozwijanie kompetencji kluczowych na każdych zajęciach edukacyjnych, opiekuńczych, wychowawczych. Zajęcia z doradztwa zawodowego (klasy IV/V).

**2. KSZTAŁTOWANIE WIEZI Z KRAJEM OJCZYSTYM, POSZANOWANIE DLA
DZIEDZICTWA NARODOWEGO ORAZ INNYCH KULTUR I TRADYCJI**

Lp.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposób realizacji
I.	Kształtowanie poczucia przynależności do rodziny, grupy rówieśniczej i wspólnoty narodowej oraz postawy patriotycznej, miłości do ojczyzny, kultywowania tradycji	1. Znajomość słów i melodii hymnu narodowego. 2. Kulturalne zachowanie się w miejscach Pamięci Narodowej, w czasie uroczystości szkolnych, w kościele i na cmentarzu. 3. Dbanie o odpowiedni strój w czasie świąt szkolnych, akademii. 4. Poznanie sylwetki Patrona Szkoły i troska o pamiątki po Nim. 5. Prowadzenie kroniki szkolnej. 6. Kultywowanie tradycji szkolnej. Organizacja i aktywny udział w uroczystościach o charakterze rocznicowym i patriotycznym, opieka nad miejscami pamięci narodowej, pamięć o poległych w czasie II wojny światowej. Uroczyste obchody świąt narodowych i szkolnych.	Godziny wychowawcze, zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne, uroczystości szkolne i klasowe, wycieczki i wyjścia. W czasie zajęć szkolnych.
II.	Wprowadzenie w życie kulturalne Szkoły wspólnoty lokalnej	1. Zdobywanie, pogłębianie wiedzy o własnej miejscowości, regionie, kraju. 2. Poznanie historii i tradycji własnej rodziny i jej związek z historią regionu. 3. Wdrażanie do aktywnego uczestnictwa w życiu wspólnoty lokalnej, imprezach regionalnych. Organizowanie imprez na rzecz Szkoły i środowiska. 4. Poznanie historii najważniejszych obiektów w Międzyrzeczu i okolicach 5. Historia i geneza powstania Międzyrzecza.	Wycieczki lokalne, wystawki, gazetki, zajęcia dydaktyczne. Organizacja imprez, uroczystości szkolnych i uczestnictwo

III.	Poszanowanie historii i kultury regionu (wzajemne ścieranie się elementów trzech kultur).	1. Zapoznanie z elementami kultury niektórych regionów Polski. 2. Poznanie wybranych legend. 3. Poznanie historii ludzi i zabytków.	Wycieczki tematyczne/historyczne, konkursy, zajęcia lekcyjne.
IV.	Wspólnota Europejska, a tożsamość narodowa.	1. Poznanie istoty Wspólnoty Europejskiej. 2. Zachowanie tożsamości narodowej we wspólnocie. Wychowanie w duchu tolerancji. 3. Poznanie sylwetki krajów Unii Europejskiej.	Pielęgnowanie polskiej tradycji narodowej, uczestniczenie w szkolnych i pozaszkolnych konkursach, wystawach itp. Lekcje kształtujące postawę tolerancji.

4. WYCHOWANIE PROZDROWOTNE

Lp.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposób realizacji
I.	Kształtowanie zachowań sprzyjających zdrowiu.	1. Kształtowanie nawyku dbania o własne zdrowie. Zwracanie uwagi na utrzymywanie higieny ciała. Dbanie o schludny wygląd zewnętrzny. 2. Kształtowanie zdrowego stylu życia, odżywiania, poddawanie się badaniom profilaktycznym, wypoczynku oraz zagospodarowanie czasu wolnego. 3. Kształtowanie sprawności fizycznej, odporności. Uświadomienie roli i znaczenia sportu. Kształtowanie nawyku rozwijania własnych predyspozycji w zakresie dyscyplin sportu. 4. Zachowanie zasad bezpiecznego poruszania się po drogach i ulicach ze szczególnym zwróceniem uwagi na bezpieczną drogę do szkoły.	Lekcje przedmiotowe, profilaktyczne, zajęcia realizujące edukację zdrowotną. Pogadanki na GDW, organizacja czynnego wypoczynku w czasie wolnym, konkursy/działania dotyczące zdrowego stylu życia („Tydzień zdrowia i profilaktyki-WZW, Profilaktyka czerniaka, Wybierz życie pierwszy krok, ARS, Tydzień jogi i relaksacji” itp. Organizowanie zajęć dodatkowych z różnych dyscyplin sportu, prezentacja filmów/pogadanki dot. bezpieczeństwa komunikacyjnego.
II.	Szkoła zapewnia uczniom poczucie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego.	1. Zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy ucznia. 2. Zapewnienie uczniom opieki oraz pomocy psychologiczno-pedagogicznej.	Opracowanie i realizacja harmonogramów dyżurów nauczycieli, zapoznanie uczniów i rodziców z zasadami bezpieczeństwa

			obowiązującymi w szkole. Współpraca z instytucjami pomocowymi i org. Rozmowy indywidualne, praca z uczniami posiadającymi orzeczenia i opinie PPP.
III.	Uzależnienia, rozpoznawanie i zapobieganie.	1. Podnoszenie wiedzy ucznia na temat zagrożeń społecznych. Kształtowanie umiejętności unikania negatywnych wpływów środowiska.	Lekcje tematyczne GDW, współpraca z sądem, terapeutą uz., pedagogizacja rodziców, działania w ramach kampanii społ. I programów ogólnopolskich.
IV.	Bezpieczeństwo w szkole związane z Covid – 19.	1. Zabezpieczenie szkoły przed transmisją wirusa. 2. Profilaktyka szczepień przeciwko Covid-19. Kształtowanie ogólnej odpowiedzialności za zdrowie.	Stosowanie się do ogólnych zaleceń Ministra zdrowia. Rozmowy oraz przesyłanie rodzicom informacji dot. szczepień.

4.WYCHOWANIE EKOLOGICZNE

Lp.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposób realizacji
I.	Rozwijanie wrażliwości na problemy i potrzeby środowiska naturalnego.	1. Przybliżenie uczniom problematyki konieczności ochrony środowiska naturalnego. 2. Ukazanie wpływu codziennych czynności i zachowań na stan środowiska naturalnego. 3. Uważliwienie na związek degradacji środowiska ze zdrowiem człowieka. 4. Wskazanie na sposoby dbania o przyrodę ożywioną i nieożywioną.	Lekcje ekologiczne „lekcja z klimatem”, działania w terenie „Sprzątanie świata- wszystkie śmieci nasze są”, współpraca z Nadleśnictwem M-c Podl. Konkurs ekologiczny „Czysta ziemia”. „Światowy Dzień Wody” itp.

5. PROFILAKTYKA ZAGROŻEŃ

Lp.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposób realizacji
I.	Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa ucznia w szkole	1. Doskonalenie warunków bezpiecznego funkcjonowania ucz. w szkole i poza nią. 2. Ochrona uczniów przed skutkami niepożądanych działań ludzi z zewnątrz. 3. Eliminowanie zagrożeń pożarowych. 4. Zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz odpoczynku między lekcjami. 5. Ochrona mienia społecznego. 6. Przeciwdziałanie agresji w szkole. 7. Eliminowanie zagrożeń związanych z zachowaniami ryzykownymi uczniów.	Lekcje z wychowawcą, apele, pogadanki, zajęcia pozalekcyjne, zajęcia warsztatowe i profilaktyczne
II.	Kształtowanie umiejętności samodzielnego dbania o własne bezpieczeństwo	1. Zaznajamianie z przepisami BHP, drogami ewakuacyjnymi w szkole. 2. Zaznajamianie i systematyczne przypominanie zasad bezpiecznego poruszania się po drogach, podróżowania, nawiązywania znajomości, wypoczynku nad wodą, itp. 3. Zaznajamianie z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu i urządzeń elektronicznych (telefonów komórkowych, tabletów, itp.)	Lekcje z wychowawcą, apele, pogadanki, zajęcia pozalekcyjne, zajęcia warsztatowe i profilaktyczne
III.	Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń i właściwego zachowania się w sytuacjach niebezpiecznych.	1. Minimalizowanie zagrożeń związanych z drogą „do” i „ze” szkoły. 2. Kształtowanie gotowości i umiejętności udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach. 3. Uświadamianie zagrożeń związanych z życiem towarzyskim, podróżami, aktywnością w okresach wolnych od nauki. 4. Doskonalenie umiejętności szacowania ryzyka sytuacyjnego, rozpoznawanie nietypowych sygnałów niebezpieczeństwa. 5. Uświadamianie zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu. 6. Poznawanie sposobów krytycznego korzystania z mediów i prasy.	Pogadanki, prezentacje multimedialne, spotkania z policjantem. Zajęcia z pedagogiem i nauczycielem biologii. Czytanie literatury dotyczącej tematu.

IV.	Eliminowanie zachowań nieporządkanych i niezgodnych ze Statutem Szkoły	1. Doskonalenie umiejętności rozpoznawania i nazywania zachowań agresywnych oraz egoistycznych 2. Kształtowanie postaw odrzucających przemoc oraz umiejętności nieagresywnego, asertywnego zachowywania się w sytuacjach konfliktowych i problemowych. 3. Monitorowanie nasilenia zjawiska agresji w szkole.	Pogadanki, prezentacje multimedialne, spotkania z policjantem. Zajęcia z pedagogiem szkolnym.
V.	Wspieranie nabywania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych	1. Doskonalenie umiejętności rozpoznawania czynników ryzyka. 2. Propagowanie wiedzy o społecznych mechanizmach wywierania wpływu i konstruktywnych sposobach radzenia sobie z nimi. 3. Podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców, opiekunów. (zażywanie substancji psychoaktywnych, dopalaczy, narkotyków, palenie papierosów) 4. Propagowanie wiedzy podnoszącej efektywność działań profilaktycznych	Negocjacje, mediacje, asertywna komunikacja własnych potrzeb, dyskusje, rozmowy, pogadanki. Aktywne uczestniczenie w lokalnych i krajowych akcjach edukacyjnych (pedagog, nauczyciele). Współpraca z osobami i instytucjami zajmującymi się problematyką uzależnień.
VI.	Zapobieganie niepowodzeniom dydaktycznym- wspieranie uczniów mających trudności w nauce i w przystosowaniu się w grupie.	1. Diagnozowanie trudności w nauce. 2. Dostosowywanie wymagań do możliwości indywidualnych uczniów. 3. Zorganizowanie pomocy koleżeńskiej. 4. Tworzenie zespołów wsparcia. 5. Budowanie motywacji do nauki. 6. Rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów. 7. Wdrażanie do aktywnych form spędzania wolnego czasu.	Opracowywanie PSO z uwzględnieniem opinii i orzeczeń, opracowanie Indywidualnego Programu Edukacyjno-Terapeutycznego.
VII.	Pedagogizacja rodziców i nauczycieli.	1. Przekazywanie rodzicom wiedzy na temat przyczyn i istoty niepowodzeń dydaktycznych- wskazówki do pracy w domu z dzieckiem.	Organizowanie szkoleń dla uczniów, rodziców i nauczycieli. Pogadanka z pedagogiem, psychologiem PPP dla

VII.	Opieka zdrowotna i pomoc socjalna	1. Propagowanie zdrowego stylu życia, zdrowej żywności. 2. Opieka szkolnej pielęgniarki. 3. Opieka dentystyczna w szkole. 4. Pomoc uczniom z rodzin w trudnej sytuacji materialnej. 5. Kształtowanie postawy altruistycznej.	Org. obiadów we spółp. z MOPS, stypendia, zapomogi losowe, organizowanie akcji charytatywnych „Szlachetna Paczka”, „Pomoc Świąteczna” itp.
IX.	Przeciwdziałanie niedostosowaniu społecznemu uczniów.	1. Poznanie rozmiarów i natężenia zjawiska niedostosowania społecznego wśród młodzieży.	Wywiady, obserwacje, konsultacje z nauczycielami, rodzicami. Współpraca z rodzicami i instytucjami pomocowymi PPP, sądy, kuratorzy sądowi, psychologowie, terapeuci, rozmowy indywidualne, zajęcia z elementami terapii.
X.	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób z niepełnosprawnościami oraz związane z izolacją w czasie pandemii.	1. Wstępna diagnoza objawów depresyjnych i zachowań autodestrukcyjnych związanych z izolacją uczniów. 2. Wstępna diagnoza uz. (komputer, telefon, gry).	Konsultacje z P-PPP, wychowawcą, rodzicami. Kierowanie do instytucji pomocowych. Lekcje profilaktyczne. Udostępnianie rodzicom, nauczycielom informacji dot. uzależnień.
XI.	Współpraca z instytucjami i stowarzyszeniami (sądy, poradnie, PCPR, komisariat, MKRPA, MOK, OSP, Nadleśnictwo międzysiecz Podlaski).	1. Podniesienie jakości pracy szkoły. 2. Aktywny udział w życiu środowiska lokalnego.	Współpraca z: OSP Międzyrzec Podl., P-PPP Międzyrzec Podl./Biała Podl., Komisariatem Policji, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Interdyscyplinarnym Zespołem ds. Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie.

			Współpraca z Klubem Sportowym „HURAGAN, MOSIR, inne
--	--	--	---

VIII. OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY.

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu:

Rodzice:

- mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniem i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka;
- znają i akceptują program wychowawczy proponowany przez szkołę;
- wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa;
- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą;
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły;
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci;

Nauczyciele:

- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie;
- wspierają rozwój uczniów i usamodzielnianie się;
- prowadzą dokumentację nauczania;
- opracowują i realizują Plan Wychowawczo-Profilaktyczny;
- koordynują pracę wychowawczo - profilaktyczną w zespole klasowym;
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia;
- podejmują działania w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów;
- wnioskuje o objęcie pomocą psychologiczno - pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
- informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- integrują i kierują zespołem klasowym;
- wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków, oceniają zachowania uczniów;
- wdrażają do samooceny postępów w zachowaniu, nadzorują realizację obowiązku szkolnego;
- promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów;
- inspirują pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji;

- współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie;
- współpracują z rodzicami; włączają rodziców w sprawy programowe i organizacyjne klasy;
- współpracują z dyrekcją szkoły, pedagogiem i pielęgniarką;
- współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, policją, poradnią psychologiczno - pedagogiczną, sądami rodzinnymi;

Nauczyciele:

- oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych;
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjazdów i wyjazdów szkolnych;
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach;
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania;
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności;
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu;
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań;
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów;
- wspólnie z pedagogiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia;
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą;
- proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią;
- realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły;

Uczniowie, Samorząd Uczniowski:

- przestrzegają Szkolnego Kodeksu Postępowania Ucznia;
- współorganizują imprezy i akcje szkolne;
- znają i przestrzegają norm zachowania obowiązujących członków społeczności szkolnej;

- akceptują innych uczniów i szanują ich prawa, wydają opinie w przypadku przyznawanych kar zgodnie ze Statutem Szkoły;
- współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swe prawo do samorządności;
- kierują swym rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni;
- prowadzą zdrowy tryb życia i dbają o swoje środowisko;
- mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej;
- uczestniczą w opiniowaniu dokumentów szkolnych (Statut Szkoły, Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny);

Pedagog szkolny:

- prowadzi badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozuje indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów;
- diagnozuje sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów;
- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
- podejmuje działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci;
- minimalizuje skutki zaburzeń rozwojowych, zapobiegają zaburzeniom zachowania oraz inicjuje różne formy pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów;
- inicjuje i prowadzi działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych;
- pomaga rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;
- wspiera nauczycieli w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Dyrektor szkoły:

Współpracuje z Radą Pedagogiczną, Radą Rodziców, Samorządem Uczniowskim w procesie profilaktyki i wychowania.

- Zna osoby i instytucje pracujące na rzecz dzieci i rodziny.
- Organizuje rady szkoleniowe z zakresu profilaktyki, wychowania, nauczania.
- Dokonuje analizy możliwości szkoły w dziedzinie realizacji programu.

- Ustala zasady postępowania w przypadku występowania problemów uzależnienia i nieprzestrzegania statutu (współpraca z gronem pedagogicznym, pedagogiem, specjalistami spoza szkoły).
- Kontroluje realizację programu wychowawczo-profilaktycznego w szkole i dba o właściwy podział obowiązków w jego ramach oraz o systematyczne dokumentowanie jego realizacji (wpis w dziennikach wychowawcy, pedagoga).
- Zna przepisy prawne dotyczące działalności profilaktyki szkoły.
- Podejmuje ostateczną decyzję wobec uczniów, którzy posiadają, rozprowadzają, odurzają się środkami uzależniającymi lub nie przestrzegają statutu szkoły.
- Motywuje nauczycieli do organizowania alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez uczniów.
- Dąży do stworzenia wokół szkoły stref wolnych od środków uzależniających poprzez:
 - - wprowadzenie całkowitego zakazu posiadania narkotyków w szkole i wokół niej oraz ich używania
 - - wprowadzenie całkowitego zakazu picia alkoholu w szkole i wokół niej
 - - wprowadzenie całkowitego zakazu palenia papierosów w szkole i wokół niej
 - - zabezpieczenie szkoły tak, aby osoby obce nie mogły wchodzić do szkoły (dyżury nauczycieli i pracowników szkoły)
 - - nadzoruje kontrolę boiska, toalet (dyżury nauczycieli)
 - - współpracę z Policją i Strażą Miejską w zakresie monitorowania terenu wokół szkoły
- Sprzyja pozytywnym relacjom nauczyciel -uczeń, między uczniami oraz nauczyciel -rodzic.

IX. PRAWA I OBOWIĄZKI UCZNIA

1. Każdy uczeń w Szkole ma prawo do:

- 1) wiedzy o prawach i uprawnieniach ucznia Zespołu Szkół Ekonomicznych im. Marii Dąbrowskiej w Międzyrzeczu Podlaskim;
- 2) wiedzy o uprawnieniach przysługujących uczniowi Szkoły, dostępu do Statutu Szkoły oraz innych dokumentów wewnętrznych;
- 3) jawnej i umotywowanej oceny postępów w nauce i zachowania;
- 4) znajomości programów nauczania i wymagań edukacyjnych podlegających ocenianiu;
- 5) otrzymywania informacji o podejmowanych w jego sprawach decyzjach, np. w sprawie promocji, klasyfikowania, kar porządkowych, świadczeń socjalnych;
- 6) informacji na temat życia szkolnego, w tym o organizacji zajęć pozalekcyjnych, imprez szkolnych, planu lekcji;
- 7) bezpłatnej pomocy psychologiczno-pedagogicznej stosownej do jego potrzeb i możliwości organizowanej na zasadach określonych w statucie Szkoły;
- 8) wnioskowania i otrzymywania wsparcia w procesie dydaktyczno-wychowawczym;
- 9) wypowiedziania się zgodnie z własnym światopoglądem, jeśli nie narusza tym dobra innych;
- 10) wypowiedziania opinii na temat programów nauczania i metod nauczania oraz spraw ważnych w życiu Szkoły, klasy, samorządu;
- 11) przedstawiania stanowiska we własnej sprawie, np. w sytuacji konfliktu;
- 12) posiadania i głoszenia bez przeszkód własnych poglądów i opinii na każdy temat, pod warunkiem, że nie narusza praw i godności innych osób;
- 13) równego traktowania niezależnie od wyznawanej religii i światopoglądu;
- 14) ochrony przed wszelkimi formami przemocy fizycznej lub psychicznej, krzywdy, złego traktowania lub wyzysku;
- 15) poszanowania własnej godności;
- 16) opieki w czasie zajęć organizowanych w Szkole;
- 17) pomocy w przygotowaniu do konkursów i olimpiad przedmiotowych;
- 18) być wybieranym i brać udział w wyborach do Samorządu Uczniowskiego;
- 19) wypoczynku podczas przerw świątecznych i ferii szkolnych;

- 20) zwracania się do Dyrekcji, wychowawcy klasy i nauczycieli w sprawach osobistych oraz oczekiwania pomocy, odpowiedzi i wyjaśnień;
- 21) korzystania z bazy Szkoły podczas zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych według zasad określonych przez Dyrektora Szkoły;
- 22) przestrzegania zasad kultury i współżycia społecznego, w tym:
 - a) okazywania szacunku dorosłym i kolegom,
 - b) szanowania godności osobistej, poglądów i przekonań innych ludzi,
 - c) przeciwstawiania się przejawom brutalności i wulgarności;
- 23) przestrzegania zasad higieny osobistej i dbania o estetykę ubioru;
- 24) przestrzegania postanowień zawartych w Statucie;

2. Uczeń w Szkole ma obowiązek:

- 1) przestrzegania zasad kultury współżycia;
- 2) dbania o honor i tradycje Szkoły;
- 3) podporządkowania się zaleceniom i zarządzeniom Dyrektora Szkoły oraz Rady Pedagogicznej;
- 4) okazywania szacunku nauczycielom, wychowawcom, pracownikom Szkoły i wszystkim ludziom poprzez społeczne akceptowane formy;
- 5) posiadać legitymację szkolną i identyfikator.

3. Uczniom nie wolno:

- 1) Przebywać w Szkole pod wpływem alkoholu, narkotyków i innych środków o podobnym działaniu.
- 2) Wnosić na teren Szkoły alkoholu, narkotyków i innych środków o podobnym działaniu.
- 3) Wnosić na teren Szkoły przedmiotów i substancji zagrażających zdrowiu i życiu.
- 4) Wychodzić poza teren Szkoły w czasie trwania planowych zajęć.
- 5) Spożywać posiłków i napojów w czasie zajęć dydaktycznych.
- 6) Rejestrować przy pomocy urządzeń technicznych obrazów i dźwięków bez wiedzy i zgody zainteresowanych.
- 7) Używać podczas zajęć edukacyjnych telefonów komórkowych. W sytuacjach nagłych informacje przekazywane są za pośrednictwem sekretariatu Szkoły.
- 8) Zapraszać obcych osób do Szkoły.

X. PRAWA DZIECKA

- osobiste, umożliwiające rozwój dziecka. Są to: prawo do życia, prawo do tożsamości, prawo do rozwoju, prawo do wychowania w rodzinie, prawo do wyrażania własnych poglądów, prawo do informacji;
- polityczne lub publiczne, dzięki którym dziecko wyraża swoje poglądy i uczestniczy w życiu swojej grupy, społeczności, państwa. Są to prawa: prawo do wyrażania własnych poglądów, prawo do uczestniczenia w stowarzyszeniach;
- socjalne, które są obowiązkami państwa i dorosłych do stworzenia odpowiednich warunków do rozwoju umysłowego i fizycznego dziecka. Są to: prawo do godnych warunków życia i odpowiedniego poziomu życia, prawo do opieki zdrowotnej, prawo do odpoczynku;
- ekonomiczne, umożliwiające dziecku przygotowywanie się do niezależności materialnej od innych. Najważniejszym jest prawo do nauki; ponadto ochrona prawa pracy podejmowanej, czy to w ramach obowiązku nauki czy wakacyjnego zarobku.

XI. EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO

Program Wychowawczo – profilaktyczny będzie co roku modyfikowany na podstawie przeprowadzonej diagnozy szkolnej w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych.

Narzędzia diagnostyczne:

- obserwacja;
- wywiad;
- kwestionariusz;
- ankieta.

XII. USTALENIA KOŃCOWE

Za realizację programu Wychowawczo – profilaktycznego są odpowiedzialni wszyscy pracownicy szkoły. Dyrektor szkoły czuwa nad prawidłowością jego realizacji. Za realizację poszczególnych zakresów odpowiedzialni są nauczyciele zadeklarowani, bądź zaproponowani przez dyrektora szkoły.

Program Wychowawczo – profilaktyczny jest otwarty, może być modyfikowany w trakcie realizacji.

Program Wychowawczo – Profilaktyczny opracował zespół:

- Elżbieta Stefaniuk – pedagog szkolny;
- Katarzyna Melaniuk – nauczyciel biologii;
- Szymon Nurzyński – przewodniczący Rady Rodziców;

Program Wychowawczo – Profilaktyczny Zespołu Szkół Ekonomicznych im. Marii Dąbrowskiej w Międzyrzecu Podlaskim

- przyjęto uchwałą Rady Pedagogicznej w dniu 21.05.2023 r. *Robert Kociński*
- przyjęto uchwałą Rady Rodziców w dniu 23.05.2023 r. *Małgorzata K.*

Międzyrzec Podlaski, dnia 24 maja 2023